

mel a nélkül, hogy erre újabb szervezések s általuk az államköltségek megszorítása válnának szükségessé.

Az Országos Erdészeti-egyesület közgyűlése nevében.

Pesten, márczius 31. 1868.

Gróf Geglevich Béla,
az egyesület elnöke.

Tisza Kálmán,

Inkey József,

bizottmányi-tagok.

A dugasztölgy és ipara.

(Folytatás.)

A dugasztölgy kérgének növése.

E fanem nagy bece és főhaszna a róla koronként nyerhető kéregben áll, minélfogva nem lehet, érdektelen tudni, hogy miként történik a növes és a kéreg ujraképződése.

És itt Rousset Antonin után a következőket írhatjuk le:

„A kifejlett dugasztölgy ép kérge két különböző rétegből áll, és pedig:

1) Az aszott és elhalt kéregből melyhez a külbőr (epidermis) és a dugasz is a közép bőrrel (mesodermis) tartozik.

2) A zöld eleven kéregből, mely az aszott kéreg alatt a fát övedzi. Ehez tartozik a nyers dugaszréteg, a háncs és végre a belbőr (enclodermis).

Ha vizsgáljuk, hogy mi szerepe van mindkét kéregrétegnek a lehánzott dugasz ujraképzésében: a következő magyarázatot kapjuk.

Az egy éves galyak külbőre zöld és sima és nem bir sem dugaszszal sem közép bőrrel.

A két éves ágon a külbőr és zöld kéreg között szabálytalan fehér anyagot vehetni észre mely viasznemű fehéres sárga csomókból áll s a képződésbe indult dugaszt alkotja.

E csomócskák a harmadik évben megszorodnak szárazak lesznek és ruganyossá válva a dugaszt adják.

Minden évben képződik egy új dugaszgyűrű a már megelőzve nőtt

rétegre, minek folytán a fehér, kemény, nem utánengedő külbőr felpattan. Ez időtől kezdve a dugasz is gyorsan nő.

A dugasz, növéské ezen első szakában a külbőr és zöld kéreg közt halmozódik fel. Alakulása, noha a törzs egész körületén történik is, még sem áll mindenütt egyenlő rétegekből, hanem igen is szabálytalan halmazokból.

Minden év dugasztermése teltebb és sötétebb sejtek által különbözethető meg az előbbeni évétől. — Ez utóbbi réteg az évgyűrű sötétebb vonalának felel meg, s az mit fennebb középbőrnek (mesodermis) jelöltünk.

Az előbbi jelenségekből azt következtethetjük hogy:

1. az évi dugaszképződés a középbőr és zöldkéreg közt történik, még pedig a utóbbinak külső részén.
2. hogy a középbőr a dugasz kiegészítő része, s hogy ezzel mindig újra képződik.

Ez volna a dugaszképződés első folyamatja, de lássuk már, hogy miben áll a lehantás utáni újra képződés.

Az egész aszott kéreg lehantása folytán a belsőbb zöld kéreg s különösen annak külső nyers rétege csupaszon marad. Ez kezdetben rózsapiros, majd sötét téglaveres és száraz, végre pedig olyan lesz mint a közönséges tölgy kéreg. Minthogy fennebb az vala mondva, hogy az új dugasz a zöld kéreg külső részén képződik, hogy így már új dugasz nem is alakulhat; azonban nincs úgy, mert a zöld kéreg külső nyers rétege képes az újra termelésre, ez a belőle közönséges kéreggé száradt réteg alatt újra alakul s közte és az ujan képzett réteg között a dugasz ismét csak úgy fejlődik mint a lehantás előtt.

Az új dugaszréteg még le nem hántott szomszédjával egy testet képez s utóbbtól csak abban különbözik, hogy ruganyosb és vastagabb, miután sem külbőr, sem régi dugaszréteg által nincs össze szorítva.

Mind ebből az tűnik ki, hogy a zöld kéreg és pedig ennek is külső nyers rétege egyedül az, melynek a dugaszképzésben része van; hogy a dugasz kezdetben sárgás puha és viaszemű s hogy ruganyosságát és alkalmazhatóságát a megszáradás utján éri el, s hogy a zöld kéreg vála-

déka, mely szabálytalanul az egész törzs kerületén foglal helyet; s hogy végül maga a dugasz a kéregnek egy semleges rétege.

A dugaszban észrevehető fekete pontok és üregek azon edények származékai, melyek a geszt bélsugaraival össze köttetésben állanak.

(Folytatása következik.)

A nyúl is fölmege a fára.

(Vadász kaland.)

„Egy nyúl sokáig bolonddá tartott“ beszélé előttem egy 60 éves öreg tisztelendő úr, ki aggkora daczára szenvedélyes s fáradhatlan vadász, s jó egészségét, örök tiszta, vidám kedélyét ezen foglalatosságnak tulajdonítja.

„Nem hinné öcsém, hogy a gaz ficzkó fára mászik a kopó elől, s onnét nevet rajta. De hallja a dolgot a miként történt.“

„Egy napon kiballagtam az erdőre nyúlászni, s kopóm — melynek párját hét vármegyében kereshette volna, — rövid idő múlva gyors csiholással jelezé a nyulat. Állást foglalék; jól ismertem a helyiséget és a vadforgást. A csiholás közeledik; figyelek, hol szökik elő a tapsifüles, de im — egyszerre megszűnik a csiholás: a kopó nyomot vesztett. Nem volt szokása. Haszontalan minden várás, a nyúl eltűnt, a kutya hiába kereste, haza kellett mennem. Fúrta a fejemet a dolog, s mihelyt szerét tehetém, ismét azon helyre menék. A kopó ismét rövid idő alatt fölveré a nyulat, s azon helyen, a hol multkor, ismét elveszté. Már most becsület kérdéssé vált nálam a dolog: vén vadászom, hirneves kopóm kifogna egy nyúl! Nem lehet. Hogy nyúl, megismertem a hajtásról; e fölött nem volt semmi kétség. Midőn ismét kijövök, ott foglaltam helyet a hol gondolám hogy kopóm nyomot vesztett. A nyulat csak ugyan megláttam, de nem lőttem rá. Engem az érdekelt, hogy fog ki a gazficzkó rajtam s kutyámon, nem pedig peccenyéje. Most világosan kivehetém merre esik az eltűnés helye, s jövő alkalommal oda állottam.